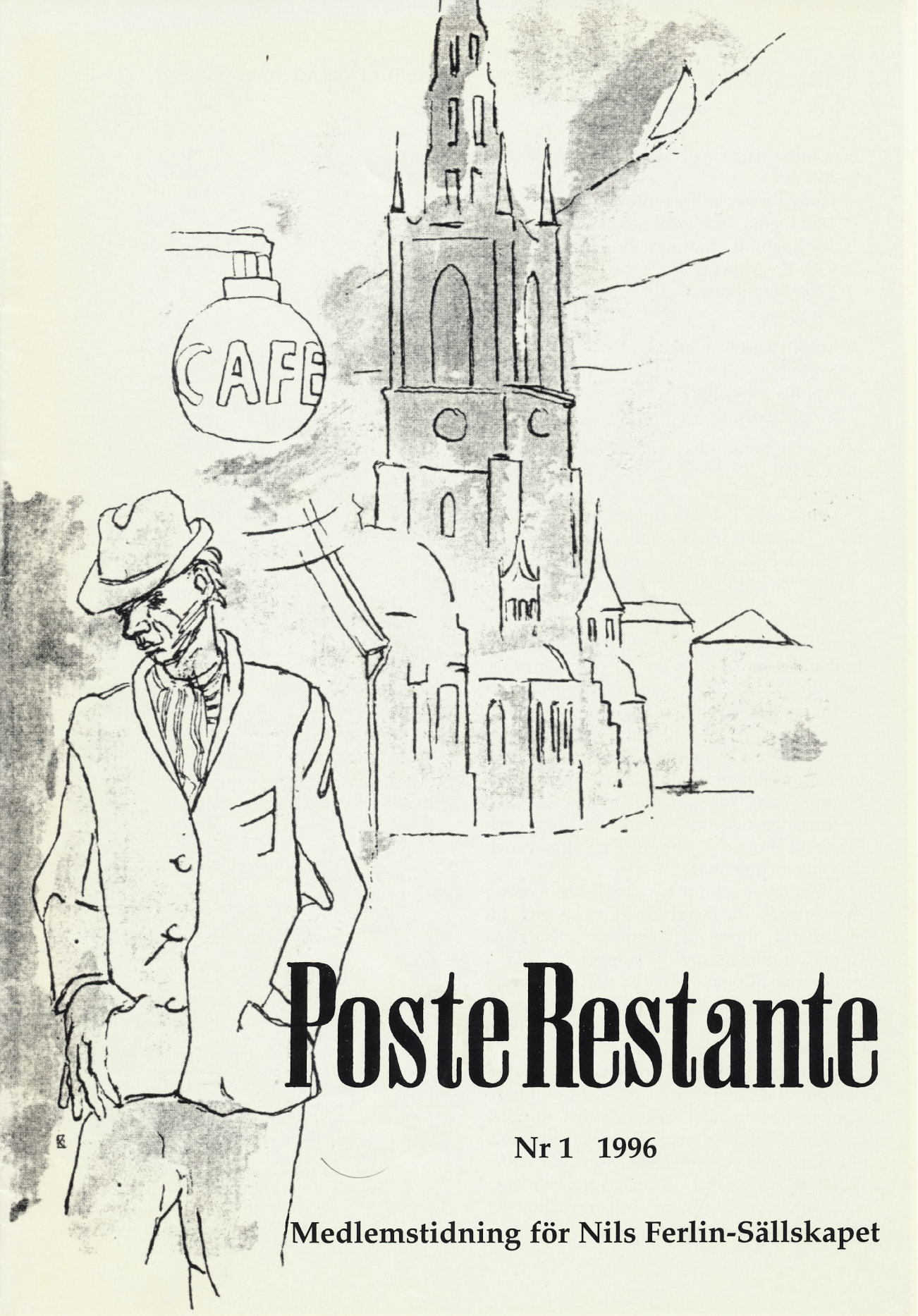

Poste Restante

Nr 1 1996

Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 1995

Nils Ferlin-Sällskapets styrelse har under året bestått av

Jenny Westerström, ordförande
Olof Ögren, vice ordförande
Tor Englund, skattmästare
Curt Enström
Ebba Ehrenborg
Esse Jansson

samt som suppleanter

Karin Nordell
Annika Luttropp
Ove Engström

Som adjungerad styrelseledamot och redaktör för *Poste Restante* har Alf Olle Anderson fungerat.

Valberedningen har utgjorts av Henry Iserman, Maj Brit Carlson och Eric Midfalk.

Christer Knutson har varit Sällskapets revisor och May Midfalk revisorssuppleant.

Styrelsen har under året haft tre sammanträden. Årsmötet hölls den 21 maj i Norrtälje och förenades med en stadsvandring samt en Ferlinkonsert under Ove Engströms ledning.

Den 16 april 1995 deltog Nils Ferlin-Sällskapet i ett av de litterära sällskapen (DELS) ordnat arrangemang på Skansen, varvid Tor Englund och Ove Engström presenterade Nils Ferlin i ord och ton. Annika Luttropp och Elisabeth Jönsson sålde Ferlintallrikar och värvade medlemmar.

1995 års Ferlin-pris tilldelades Werner Aspenström, medan trubadurpriset gick till Sven-Bertil Taube. Utdelningen skedde på Hotel Continental den 19 oktober 1995. Prissummorna uppgick detta år till 25 000 resp. 12 000 kr. Därtill kom två Ferlinskulpturer av Vivianne Geijer – detta år sponsrade av Craafordska stiftelsen i Lund.

Vid årets båda sammankomster har lotterier anordnats. Första priserna har skänkts av Couleur Konsthandel. Dessutom har ett tiotal medlemmar bidragit med de övriga vinsterna. Nils Ferlin-Sällskapet tackar varmt för detta. Ett eftertryckligt tack går också till dem som ställt upp med sång, spel och recitation vid årets välbesökta möten.

RESULTATRÄKNING

	1995.12.31	1994.12.31
Intäkter		
Medlemsavgifter	101 255:—	110 530:—
Gåvor	15 085:—	4 235:—
Samkväm m.m.	35 570:—	31 055:—
Annonser m.m.	4 000:—	
Ferlintallrikar	500:—	450:—
Räntor	21 438:—	16 557:—
	177 848:—	162 827:—
Kostnader		
Poste Restante	71 806:—	63 639:—
Inköp statyer	10 000:—	
Stipendier	37 000:—	37 000:—
Samkväm	33 128:—	27 761:—
Övriga kostnader	3 847:—	3 380:—
Årets resultat	22 067:—	31 047:—
	177 848:—	162 827:—

BALANSRÄKNING

Tillgångar		
Kassa	44:—	44:—
Postgiro	10 490:—	3 836:—
Bank	191 031:—	173 178:—
C. E. Fondkonto	123 367:—	126 942:—
	324 932:—	304 000:—
Skulder		
Förutbetalda avgifter	21 850:—	22 985:—
Nils Ferlin Fonden	40 000:—	40 000:—
Curt Enström Fonden	125 000:—	125 000:—
	186 850:—	187 985:—
Eget kapital		
Kapitalkonto	116 015:—	84 968:—
Årets resultat	22 067:—	31 047:—
	138 082:—	116 015:—
Summa skulder och eget kapital	324 932:—	304 000:—

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknad, som utsetts att granska Nils Ferlin-Sällskapets räkenskaper för verksamhetsåret 1995 får härmed avge följande revisionsberättelse.

Jag har granskat bokföringen, kontrollerat bank- och postgirosaldon samt bokslutshandlingar.

Beträffande den ekonomiska ställningen den 31/12 1995 hänvisas till balans- och resultaträkningarna.

Böckerna är förda med omsorg och revisionen har inte givit anledning till några anmärkningar.

Jag tillstyrker
att balans- och resultaträkningarna fastställs
att kassören och styrelsen beviljas full och tacksam ansvarsfrihet för den ekonomiska förvaltningen.

Stockholm i mars 1996 Christer Knutson

Ordföranden för ordet:

Kära medlemmar!

Snart – som I alla veten,
kommer den stora kometen!
(ur "Vaxkabinett" i "Goggles")

Ja och den kom – igen – den stora kometen men en alldeles ny sådan, som odödliggjorde upptäckaren för årtusenden framåt... och därmed var det dags för tidningarna att åter plocka fram Ferlins standarddikt i ämnet. I *Dagens Nyheter* den 28 mars publicerades "Den stora kometen" med stort uppslag på Namn och Nytt-sidan.

Men det är inte bara när det gäller kometer som Ferlin finns till hands. Nyligen avslutade *Svenska Dagbladet* på sin Idag-sida en lång serie om ensamhet. Tjugo dagar om ensamhet mitt i det massmediala bruset. Och vad blir då själva rubriken över den avslutande betraktelsen om inte "... men så fjärran från varandra ändå"? Ferlin förstås! Han hade figurerat redan tidigare i serien

Nu är det inte långt emellan människornas hus,
men långt emellan hjärta och hjärta
("Si, världen är förklarad" i "Barfotabarn")

I denna avslutande artikel var det en anonym medlem av vårt sällskap som såg till att påminna om dikten "I livets villervalla" ur den första diktsamlingen, och dikten fick ge en sammanfattning av hela den svenska ensamheten:

I livets villervalla
vi gå på skilda håll.
Vi mötas och vi spela
vår roll ...

Vi dölja våra tankar,
vi dölja våra sår
och vårt hjärta som bankar
och slår –

Vi haka våra skyltar
var morgon på vår grind
och prata om väder
och vind

I livets villervalla
så nära vi gå
men så fjärran från varandra
ändå.

Samma tankar om själens ensamhet finns lika starkt uttryckt i "Moll" ("Goggles") men här gäller det den stora ensamhet och brist på kontakt som två människor som lever nära varandra ändå kan känna: →

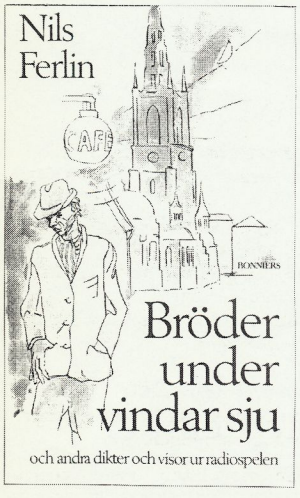

Omslagsbilden:

Nisse Zetterberg har gjort bilden av Nils Ferlin i Klara med kyrkan i bakgrunden. Teckningen går tillbaka till 1950-talet, och Jenny Westerström fick den av Erik Asklund i slutet av 1970-talet. Den användes 1982 som omslagsteckning på den av henne redigerade och på Bonniers utgivna "Bröder under vindar sju och andra dikter och visor ur radiospelen".

Emellan oss två finns det inga,
nej, alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det mil efter mil
och alls inga vägar att gå.
Emellan oss två är det öde,
som bodde vi båda i stängda hus,
och hörde vi aldrig vindens sus
men vore vi båda döde.

Det mesta går på rutin och vana och är kopplat till klockans minutvisare. Tid att sitta ner och lyssna eller tala om det innersta det är sällsynt. Att stanna upp och tillsammans se oss omkring och uppleva livets och naturens under, "vindens sus" – det som ligger bortom, sker inte så ofta varken nu eller då. Var och en kan vi ändå gå och dra på samma tankar och funderingar ("I skilda hus", "Från mitt ekorrhjul"):

Vi lever i skilda hus
men samma frågor vi vänder.

Det märkliga och skrämmande är att så många känner igen sig i detta. Det är som det fanns en gemensam ensamhet hos alla, och att den möts hos den som vågar uttala den. Därmed är kanske också något vunnet och något hjälpt. Så låt oss inte tröttna:

Kärleken kommer och kärleken går,
ingen kan tyda dess lagar.
Men dej vill jag följa i vinter och vår
och alla min levnads dagar.

Det finns en mening i att vara tillsammans, just som i ett sällskap ägnat åt en ensamhetens diktare. Vi är många – och kan bli fler. Det måste vara målet inför det stora jubileum, Nils Ferlins 100 år som vi skall fira om två år.

Till det jag själv finner mest gripande och upplyftande är hur Nils Ferlins svenska ord genom förmedling av entusiaster blir ord på allt fler främmande språk. Jag ville gärna återkomma lite utförligare till detta men låt oss med tacksamhet konstatera hur Leo Saupinens stora prestation att överföra Ferlins samlade dikter till finska nu följs av Elviro Rocha Gomes och Staffan Ekesons översättning till portugisiska, "A porta da Poesia". Och visst kan åtskilliga ferlinska rader kännas som en besvärjelse på ett språk som inte så många av oss behärskar: *Nem ao menos um cinzento passarinho ...*

Hälsningar
Jenny Westerlund

Poste Restante **Nummer 2 1996**
Manusstopp 16 september

Ferlinsk fullmakt förevigad

Sällskapets mångårige medlem och styrelseledamot Esse Jansson, i det civila kulturredaktör vid *Norrtelje Tidning*, har grävt i minnets skattkammare.

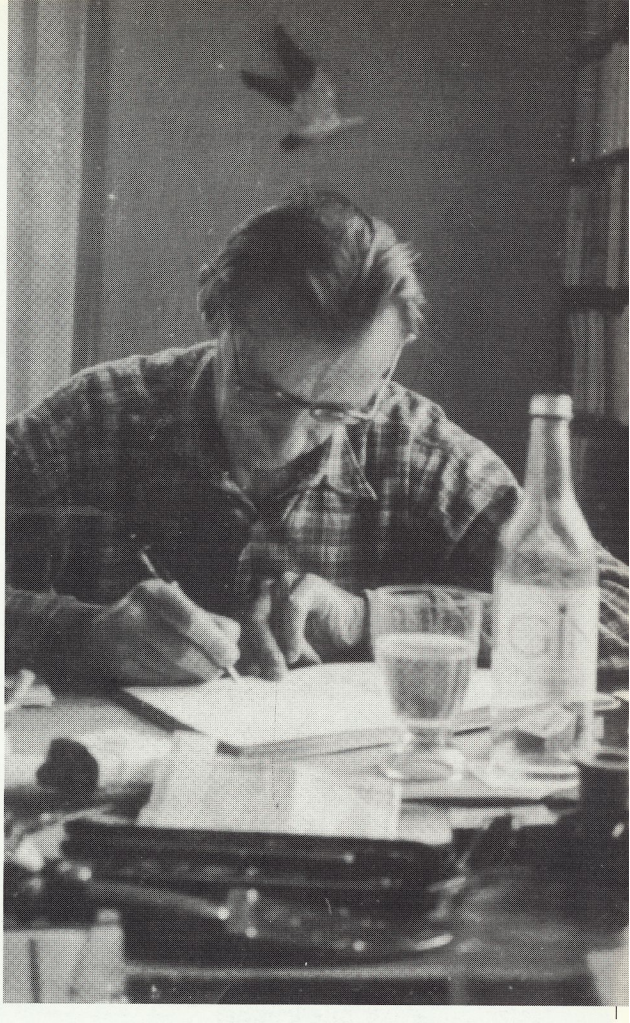

Den här unika – aldrig tillförne publicerade – bilden av Ferlin i skapartagen med nödvändiga utensilier framför sig, fick Esse Jansson en gång i tiden av Maja Ryttersson i Enköping. Filmrullen lämnades in till hennes fars fotoateljé i Väddö. Hon berättade att fadern tog en extra kopia av bilden med orden: "Det här ser du, det är Ferlin det."

I år är det 35 år sedan Nils Johan Einar Ferlin gick bort. Ändå är han ständigt aktuell. Hans tidlösa poesi dyker upp och citeras i de mest skiftande sammanhang. Dessutom är han vår mest tonsatte diktare. Tyvärr träffade jag skalden bara helt flyktigt under hans levnad, ändå gick jag i Lännaby skola i Roslagen, som låg bara ett knappt stenkast från den lilla stuga som han och blivande hustrun Henny hyrde i byn från sommaren 1944.

Filipstad, Klarakvarteren och Roslagen – det är de ferlinska hållplatserna. Här i Roslagen blev han slutligen bofast, med egen gård och grund. Men först hyrde han "Elins stuga" i Lännaby, vid Kyrksjöns strand. Det var här jag såg honom som barn. Det var hit Radiotjänst kom med sin inspelningsbil.

Visst blev jag påverkad av den store skaldens närhet. Han var ju vida berömd – och därtill omtalad i byn. Mitt barndomshem låg dock tre kilometer därifrån. Min mor älskade Ferlins dikter och tog honom i försvar mot de elaka rykten som ibland löpte.

– Ferlin är en fin människa, sa min mor. Hon hade hört honom sjunga med i en sång, antagligen en psalm, på en skolfest vi hade. Han hade suttit bakom min mor.

– Han har en vacker röst, tillade hon.

Det talades mycket om Nils och Henny i mitt barndomshem. En kusin till min mor, Hjalmar Almstedt som ofta gästade oss, hade blivit deras alltiallo. Det började med att Hjalmar förmedlade en hyrradio till paret medan de bodde i byn.

– Jag var liksom ombud och tog upp pengarna för låneapparater här på trakten, berättade Hjalmar för mig långt senare vid en intervju. När Nils sedan förvärvade "styckegodset" Norrboda 1947 kom Hjalmar i kontakt med Nils och Henny på nytt.

– Dom kom hem till mig en vinterdag på spark och hade kaffe med sig och bjöd på. Dom ville ha gallrat nere vid sjön och undrade om jag ville göra det, sa Hjalmar. Ja, jag gallrade och högg upp veden och sedan blev det så att jag hjälpte dom med olika sysslor.

På våren, året efter Nils 50-årsdag 1948, for paret Ferlin tillsammans med gode vännen Caleb Andersson ut på en långtur med bilen, en Reanult CV 4, genom Europa, ned till Afrika. De var borta i tre månader och under den tiden bodde Hjalmar på Norrboda. Han skulle bland annat sköta om Nils och Hennys ögonsten, katten Pelle-Jöns. Hjalmar hade fått noggranna förhållningsorder om hur han skulle skötas. Köttfärs, strömming och torskfilé, skulle han ha.

– Efter fyra dagar ringde Henny och frågade hur Pelle mådde. Och en gång kom det ett vykort adresserat till Pelle J Ferlin, Norrboda, Syninge. "Hälsa Hjalmar", stod på kortet.

Mycket bilkörning blev det för Hjalmar, CV4:an byttes mot en Volvo och Hjalmar var ofta den som fick hämta gästerna vid tåget eller köra dem dit. Ibland gick det undan för att man skulle hinna. Missade man avgången var det bara att fortsätta till nästa station.

– Det var alltid i sista minuten, berättade Hjalmar.

Det blev många sena nätter för Hjalmar, men också många glada minnen.

– Nils var lika mot alla, där fanns ingen skillnad mellan hög och låg. Och snäll, givmild och hjälpsam, sa Hjalmar som en gång blev erbjuden en nästan oanvänd kostym. När Hjalmar propsade på att betala ville Nils ha 2:50.

– Jag gav honom en femma, sa Hjalmar.

I en av de böcker Hjalmar fick av Nils skrev skalden följande dedikation: "Sprit- och apoteksvaruhemtagaren, kupong- och kinomatografbiljettuppköparen, norrteljetidnings-

FULLMAKT

för Hjalmar Almstedt att

uttaga och kvittera till mig anländ post.

Syninge 21/8 1953.

Nils Ferlin

förmedlaren, bildåren och velocipedryttaren, ved- och issågaren, f d smeden och handklaversvirtuosen, kommisionären Hjalmar Almstedt från Nils Ferlin, herre till Norrboda gård."

En ferlinsk sammanfattning av människan Hjalmar!

Hjalmar hade fullt upp på Norrboda. Han anställde huggare som avverkade skog, skötte försäljningen och donade. Av Nils hade han fått en fullmakt att kvittera ut alla försändelser som kom.

Det var många ur den svenska kulturparnassen som sökte sig ut till Länna och Norrboda och Hjalmar träffade dem alla. En fredag i mitten av 50-talet kom Gunde Johansson.

– Jag gick hem vid elvatiden på kvällen, berättade Hjalmar. När jag kom tillbaka på lördagsförmiddagen så satt Nils och Gunde fortfarande kvar vid köksbordet och pratade. På kvällen fick Hjalmar köra Gunde till Uppsala där han skulle sjunga. De blev vänner för livet.

I Länna hedrar vi varje år Nils Johan Einar med en Ferlindag. I år hålls den söndagen den 11 augusti vid f d skolan numera församlingshemmet i den by till vilken skalden kom i mitten av 40-talet och satte outplånliga spår i mångas minne. Trubaduren Ulf Bagge kommer att tolka hans dikter till gitarr.

ESSE JANSSON

Ferlin som korrespondent

Bland Hjalmar Almstedts Ferlin-minnen finns ett exemplar av "Hörde Ni. Månadsskrift för Sveriges Radio" från februari 1949.

Hörde Ni hade ringt upp Nils Ferlin och bett honom skriva om den gångna tidens program. "Det ville han gärna, sa han, men det hade blivit så ovanligt lite lyssnat omkring jul, så han frågade om han inte fick intervjua sina grannar i stället. Naturligtvis gick det bra, och här har vi alltså en rapport om radiolyssnandet i Syninge från vår korrespondent där", skriver tidningen (observeras bör att Syninge var postadressen!).

Vad var det då man lyssnade på i Ferlins grannskap?

"Väderleken och morgonnyheterna kl halv sju sätter man värde på här ute på landet", skriver Nils Ferlin inledningsvis.

När det gäller riksprogrammet i övrigt så har han bl a vänt sig till:

"Livliga allroundarbetaren Hjalmar Almstedt". Han "äskar omedelbart större rum för gammal dansmusik, helst dragspel", skriver Ferlin. Hjalmar var själv dragspelare på den här tiden.

Grannen och trädgårdsmästaren Gunnar Jansson är "en entusiastisk radiolyssnare. Och föredrag håller han styvt på. För att inte tala om reportage", skriver Ferlin bl a.

En annan granne, byggmästare Johansson (Nytorparn) gillar reseskildringar och lantbrukare Gunnar Johansson i Lännaby, (Gunnar i Östergårn) tycker om folklustspel, får vi veta.

"GRAMMESHON"

Men "Lundqvist på skogen", 84 år har inte skaffat sej någon radio ännu. Tills vidare har han bara sin "grammeshon" men den spelar han både Barnatro och Livet i finnskogarna på så det lyser i stugan. Dessutom kan han ju själv otaliga bitar utantill. Emellertid går han ner till Clareus ibland och hör på Nyheterna", skriver Radiotjänsts specielle medarbetare, Nils Ferlin, Norrboda.

Lång framförhållning

präglar den livaktiga Ferlingruppen i Filipstad. Årsmöte hölls den 26 mars och styrelsen omvaldes nästan man- och kvinngrant. Årets verksamhet upptas till största delen av projektet "Ferlin i Filipstad" med utställning och programserie. Den förra sker på Museet Kvarnen under tiden 1/6 till 31/8. Programdagar blir som förra året torsdagar och Ferlindagen med stort F infaller i år lördagen den 6/7 med ett digert utbud på bl a Abborrberget.

Jubileumsåret 1998 planläggs redan som bäst med mångahanda aktiviteter. Birger Johansson och Knut Warmland har fått i uppdrag att i Ferlingruppens regi utge en *Häljtidning* i sann ferlinsk anda. Mästaren själv gav ju på 1920-talet ut ett antal tillfällighetspublikationer med titlarna *Oxhälja, Julhälja* och *Påskhälja*.

Filipstadsferlinarnas ordförande Gunilla Jansson och sekreterare Rolf Mårth omvaldes på sina poster och ser fram emot jubileumsåret 1998 med stor tillförsikt. FOTO: O. W. HÄGG

Att fånga dragen av Klara

Kanske kommer Nils Ferlin tillbaka till Klara. Kanske kan det i varje fall bli så att minnet av honom tas tillvara på ett bättre sätt och att det som ett led i försöken att göra City lite mänskligare inrättas ett kafé Ferlin där visdiktare och trubadurer kan få en bas och där alla intresserade från dem som bevarar minnen från denna tid till skolklasser kan komma och lyssna. Företrädare för Nils Ferlin-Sällskapet försöker för närvarande att skapa gehör för saken inför 1998, då vi skall fira Nils Ferlins 100-årsdag samtidigt med att Stockholm skall vara kulturhuvudstad.

Jenny Westerström är för närvarande sysselsatt med fortsatta forskningar om Klarabohemen och dess föregångare, och hon redovisar här nedan och i ett par följande artiklar en del av Klaraminnena. Hon säger sig också vara mycket intresserad att få kontakt med alla som har minnen och material och synpunkter att komma med. (Adress och telefonnummer, se sista sidan!)

I början av november 1989 lämnade *Aftonbladet* som den sista av de stora tidningarna Klara. Därmed var en epok förbi. En av de journalister som inte följde med tidningen till Globenstaden, Sigurd Glans och som tidigare gett sin syn på journalistiken i en bok med titeln "Klara, halv tolv" (1982), skrev ett farväl som fångade något av själen i denna stadsdel:

Även denna höstdag möter jag Nils Ferlin när jag går till Aftonbladet i Klara. Ett vissnat löv seglar hemlöst runt hans höga panna. Jag nickar omedvetet till honom där han tronar i brons och helfigur som symbol för de skribenternas Klara som fanns en gång.

Nils Ferlin står på den säkra sidan av kyrkogården. På den andra ska grävskoporna tugga sig fram genom det sista tidningshuset. De ger sig inte förrän de nått Bellmans och Anna-Maria Lenngrens gravar.

Bort fly de, tidningarna, från de trånga kvarter där 1900-talets historia skrevs.

Klarakvarteren kom under ungefär ett sekel att hysa en stor del av de rikspridda svenska tidningarna och tidskrifterna. Under en del av den tiden blev Klara hemvist för många författare och konstnärer. I skuggan av en kyrka med ett av landets högsta torn vilade några av landets främsta diktare. Men det var snarare de speciella publiceringsmöjligheterna än denna tradition som var avgörande för att man sökte sig till dessa kvarter, även om bl.a. Nils Ferlin, skulle koppla ihop det nutida och det förgångna med just denna kyrka i den sena dikten "Från Klara kyrkogård" (ur "Kejsarens papegoja"):

I

Sylvesterstilla. Inga kvistar rörs
i träden. Rymden välver grå och sluten.
En gaturopare helt nära hörs
men rösten dör – blir som tillbakaskjuten.

Den nya tiden mäktar intet våld
på Bellmans vila. Här är lugn och trevnad.
Här sover Gyllenborg jämväl och Leopold
och Lenngren roligt på sin dikt och levnad.

O herdekväde – du är långt ifrån!
men klart och sällsamt kan en kväll som denna
förnimmas genom nära pressars dån
det lätta rasslet av en fjäderpenna.

II

Den nya tiden löper runt omkring
med skryt och skrän. – Och någon Movitz gråter.
De döda sover, märker ingenting
och intet lockar dem till livet åter.

En viloplats ock för de levande
är denna kyrkogård. En okänd Lidner vakar
– i brist på mynt till något ölkafé,
i detta vakuum mellan tidningsdrakar.

Kanhända är han redan bränd och dömd
– gavs kanske ingenting av vikt att leta.
Kanhända slumrar han en dag berömd
som dessa döda. – Man kan aldrig veta.

Klara blev en myt, och bohemlivet där var många gånger ganska bistert. När man nalkas det som forskare ligger det nära till hands att förhålla sig kritiskt till mycket av det som berättas därifrån, men inte så kritiskt att man helt förbiser den betydelse som myten kan ha haft för en del av de diktare och journalister som samlades på småhotellen och näringsställena i denna del av Stockholm. Närheten till Centralstationen och kommunikationerna med den övriga delen av landet hade också en viss betydelse.

Carl Snoilsky har tecknat en del av förhistorien. I dikten "En gammal tomt" skildrar han både idyllen före tryckeriernas intåg och det som därefter följde.

För Stockholms-barn behöfs ej måla
På Norr den mångbesökta punkt,
Där skenor ut som nerver stråla,
Och järnvägsvagnar dåna tungt.

Med front emot Central-stationen
Ett typografiskt praktpalats,
Kändt af den röda tegeltonen,
Tar in sin del af samma plats.

Vid snabba pressars dån därinne
De ord, du nedskref vid din klaff,
Mångfaldigas på stampadt linne
Än till ditt pris, än till ditt straff.

I tankens fjärils-vingars bjärta
Med omildt finger sättarn tar,
Och i sin nya dräkt af svärta
Den bild ej känns, som sken så klar.

Just här, där svettig snällpress viger
Åt minnet somt, åt glömskan somt,
Här, där den röda muren stiger –
Jag lekt som barn på denna tomt.

Snoilsky skildrar den försvunna idyllen med varma färger. Det positiva med det nya består bara i att de nya tryckerierna kan bevara åt evigheten sagan om det som varit:

Och där – så ödet dock kan laga! –
Ett brokigt sammansatt fragment
Utaf min ringa lefnadssaga
En vacker dag kom ut på pränt.

Men han ryggar tillbaka trots fröjden av att vara mångfaldigad just på denna plats, för skriften kan inte riktigt återskapa det som en gång fanns:

I tryckta tankar, ack hur matte
Jag eder fann i denna stund
Emot den dikt, som barndom satte
Med gyllne skrift på drömblå grund.

År 1871 öppnades sammanbindningsbanan och därmed blev Centralstationen i Stockholm också ett centrum för järnvägstrafiken. Posthanteringen var nära knuten till järnvägen, och centralposten verkade i sin tur som en magnet på tidningarna. Det betydde i åtskilliga fall att de skaffade nya officiner, och det vid en tid då också en rad andra faktorer medverkade till en snabb modernisering av pressen. Ögonblicksbilder från denna etablering i Klara får man i Claës Lundins rundmålning i "Nya Stockholm" (1890).

Den tidning Lundin själv hade mest erfarenhet av, *Stockholms Dagblad*, flyttades 1878 "från sin gamla bostad i Walldénska huset vid Västra Trädgårdsgatan och började i stället sin verksamhet vid Lilla Vattugatan i närheten av centralpostkontoret, järnvägens centralstation samt åtskilliga tidnings- och boktryckerier". Sättet att uttrycka det tyder på att förutom de två centrala nyttigheterna också den övriga grafiska branschens etablering spelade en roll för lokaliseringen av tidningen där:

Stockholms tidningar börja alt mera att bygga och bo i hvarandras närhet. De draga sig till samman i grannskapet af centralposten och järnvägens centralstation, i de kvarter där också många af de stora boktryckerierna, bokförlagsexpeditionerna och speditionerna slagit ned sina bopålar. I ett och samma kvarter tryckas och utgifvas Stockholms Dagblad och Svenska Dagbladet, hufvudstadens tredje morgontidning. Svenska Dagbladet räknar sin tillvaro från slutet af 1884, är således ett af nya Stockholms nyare tidningsföretag. Det såg dagens ljus först i Lundbergska huset vid Kungsgatan, men flyttade snart till n:o 5 Klara Södra Kyrko-

gata, endast af den gatan skild från Nya Dagligt Allehanda samt af Karduansmakaregatan från centralposthuset.

Aftonbladet hade under sitt första halva sekel hunnit flytta flera gånger men framför allt hållit till i Gamla stan. I december 1886 skaffade man sig en tomt i Klara, i hörnet av Stora Vattugatan och Klara Södra Kyrkogata, och där uppfördes ett av de första särskilda tidningshusen i Sverige. Det invigdes 1888, och även om tidningen skulle byta lokal i början av 1930-talet blev den alltså kvar i Klara i nästan exakt ett hundra år.

Andens tattarfölje

Detta var början och slutet. Det som ligger där emellan skall jag försöka få lite mera bestämda konturer för. I form av regelrätt forskning är inte mycket gjort. Man kan ge rätt åt Lennart Bromander som i inledningen till sin antologi med Klaratexter eftertryckligt efterlyser en sådan. Sven O. Bergkvist och Dan Mellin har i sin bok om Klarabohemen främst inriktat sig på en nedteckning av minnen.

En del minnen har fått fiktiv form som Ivar Lo-Johanssons "Författaren" (1957), Erik Asklunds "Bröderna i Klara" (1962), "Livsdyrkarna" (1963) och "Drakens gränd" (1965), Willy Walfridssons "Testamente (1963), Gustav Sandgrens "Livsresa" (1965). Andra ges i form av memoar, i något fall av samma författare: Ivar Lo-Johansson "Tröskeln" (1982), Vilhelm Mobergs "Berättelser ur min levnad" (1968), Artur Lundkvists "Självporträtt av en drömmare med öppna ögon (1966), Harald Forss' "Parnassen i S:ta Clara" (1968) och "Kringvandrare" (1981), Arne Häggqvists "Nästan hela sanningen" (1984).

Ordningsföljden för hur det hela gick till tycks vara ganska given. Först kom kommunikationerna, sedan tidningarna och sist litteraturen till Klara. Men samtidigt fanns en äldre tradition, och kanske kände de sent tillkommande bohemerna ett särskilt behov av att som motvikt känna sig som Bellmans barn i denna rastlösa värld.

För de olika kategorierna av journalister blir Klara alltså från slutet av 1800-talet ett givet livsrum.

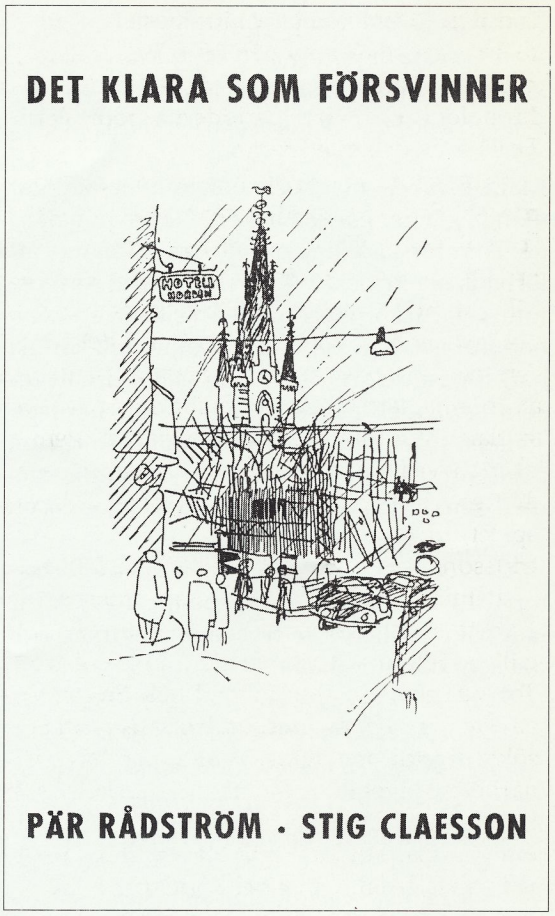

Det som förvånar mest är att det tycks dröja så länge innan diktarna på allvar söker sig till denna miljö. Eller är det möjligen så att det finns upptäckter att göra som helt kastar om de populära föreställningarna? *Svenska Dagbladet* som 1897 togs över av en krets författare hade ju, kan man tycka, kunnat bli en magnet för att dra diktare till dessa gator. Men så blev det inte. Oscar Levertin var flitig i spalterna men en mycket flyktig gäst på redaktionen. Verner von Heidenstam föraktade "andens tattarfölje" på trygg distans från de journalister som börjat måna om sitt anseende. Hjalmar Söderberg flanerade liksom en krets av efterföljande flanörer på åtskilliga gator i Stockholm, men centrum i denna värld var en triangel mellan några livligt besökta krogar ett stycker österöver i stan.

Det återstår alltså att förklara varför det dröjer så länge innan det uppstår en Klarabohem efter det att de publicistiska förutsättningarna givits. Nils Ferlin blir ju så småning-

om den ofrånkomlige centralgestalten. Hans år i Klara infaller mellan 1930 och 1945, och möjligen kan man tänka sig en provisorisk kronologi i de tre perioderna före Ferlin, Ferlinåren och efter Ferlin.

Att avgöra vilka som hörde till Klarabohemerna, dvs. vilka som accepterades i kretsen som aktiva medlemmar är inte lätt. Tidningarna och förlagen är av allt att döma den viktiga föutsättningen för koncentrationen av konstnärer till denna stadsdel, och det ger ett försteg för författarna i gemenskapen. Men även musikerna, bildkonstnärerna och skådespelarna hör hit. Den tvärkonstnärliga gemenskapen var viktig. Det finns exempel på att den gav upphov till särskilda genrer. Radiospelet, utövat av C. J. Björklund, Willy Walfridsson, Nils Ferlin och Josef Briné, hör dit.

Påfallande många av Klaraprofilerna från 1930-talet och framåt kom från Norrland. Det gäller Helmer Grundström, Emil Hagström, Tor Bergner, Gösta Höglund och Birger Vikström. Kanske var det landsortens män som sökte sig till den stadsdel som låg i så trygg närhet av tåget hem. Storstadens lockelse fick, kunde man gissa, för ungdomar med författardrömmar sin konkreta bild av denna nattvakna stadsdel. Om stockholmarna i kretsen inte var lika många, kunde det förklaras av att de drömde om större städer, Paris i första hand. Men de var också rotade i staden och hade ofta både jobb och bostad.

Som ofta är det väl så att gruppen upplöser sig i individer, och då är det svårare att urskilja typer och mönster. Inte ens Ferlin själv är ju lätt att placera i någon kategori. Värmlänning var han ju av börd men frånsett sina sejourer som skådespelare var han bofast i Stockholm. Fram till moderns död 1936 hade han också fast bostad. Men även den mest kände bohemen i den äldre generationen, Victor Arendorff, får betecknas som stockholmare; han lär växelvis ha bott i prången i Klara och i en dunge i Hagaparken. Erik Asklund var så mycket urstockholmare man kan bli och var i varje fall så länge inne i kretsarna att han kunde bidra med en av de mest inträngande skildringarna. Av de få kvinnorna i kretsen har Anny Marwig Rubin gått till eftervärlden på ett särskilt sätt, bl.a. därför att hon i sitt hem på söder Hade en soffa för bohemer att kinesa på ("Kinessoffan" 1953).

Gangster-Norma

Med dagens perspektiv ter sig också tidningarnas villkor i Klara idylliska. Ändå var det under den förhållandevis länga tiden där som de utvecklades till textilfabriker. *Dagens Nyheter* tog sin bekanta adress Klara Västra Kyrkogata 6 i anspråk 1901 – efter en flyttning från Regeringsgatan 28 – och stannade till 1964, då trängseln på Klaragatorna definitivt satte stopp för distributionen av tidningar, särskilt av den under dagtid spridda kvällstidningen i huset. Karl Anders Adrup har intygat att det fanns mycket som var svårt att överge:

Det var inte lätt att lämna ett sådant hus – med dess stamkrog W6, eller Säcken som den hette i folkmun. Den låg nere på hörnet, mitt emot de stora fönstren bakom vilka pressarna mullrade dygnet runt.

Reportern som skrivit av sig sin artikel brukade gärna slinka in på hörnet till de förstående flickorna. Middagstiorna räckte den gången till både mat och dryck. Dröjde man sig kvar tillräckligt länge, kunde man få den tryckvarma tidningen med sig hem.

Det kunde aldrig bli detsamma på Kungsholmen, eller Hornberg, eller vart det nu skulle bära hän, tänkte grånade journalister medan de vid glaset på Säcken mindes sina scoop och triumfer i Klara.

Men det som i efterhand kan te sig som en idyllisk skrivartillvaro med vissa bohemiska inslag, var naturligtvis ändå mycket organiserat om man jämför med den typ av textproduktion som konstnärsbohemerna bedrev. Det är åtminstone så man tänker sig det. Här finns sida vid sida journalisten som får sina uppdrag och fullföljer dem på dagen och diktaren som poserar i stolt oberoende av sin omgivning och låter dagarna gå ända till den stund då hungern eller törsten eller kamraterna kräver handling. Och ändå är det snarare han som i sina långt mindre villkor skapar de texter som i efterhand intresserar oss, medan den av de väldiga resurserna uppbackade journalistens insats oftast ligger glömd i de gamla läggen.

Stig Dagerman, både diktare och journalist, hör till den grupp som upplevt stämningen i tidningskvarteren. I den sena prosaskissen "Två i Klara", tryckt i *BLM* och läst i radio året

före hans död, har han i ögonblicksskissens form konfronterat de två ordarbetarnas sätt att uppleva världen med varandra. Titeln syftar bokstavligen på ett klockslag: "Nu slår klockan två i Klara, och det slocknar i ett fönster på den lilla tidningen. En redaktör går hem med hjärnan full av världsläge och en trött cigarett i munnen." Men de "Två i Klara" kan också stå för de två kategorierna av textproducenter, journalistens och diktarens. Diktarens sätt att se ger precision åt det han ser:

Nej, nattredaktören är inte här. Vid det långa ombrytarbordet i sätteriet vakar han in den nya tidningen. Tystnad faller över hans oro. Allt går mot sin fullbordan. Sättmaskinerna upphör att rassla, den ena efter den andra, och sättarna kliver fram i ljuset med trötta pupiller. Korrekturläsaren sticker anilinpennan i bröstfickan. Korrekturavdragarn torkar av händerna på en svart trasa. Revideren hänger stela som frusna lakan på sina krokar. Den svarta vagnen kommer glidande. Den sista sidan rullar bort till matrispressen. Den sista matrisen förs ner till gjuteriet.

Stig Dagerman hade en kluven inställning till journalistiken. Han hade ändå prövat på den i en intensiv skaparperiod. Det var på *Arbetaren* han kände sig hemma. När han under sina sista år av vånda bidrar till att ge bilden av denna delvis främmande andra sort av ordarbetare finns rimligen också en längtan efter en förlorad arbetshemenskap:

Det ljusnar i gränden. Det tystnar och mörknar inne. Och nu kommer alla frågor som har stumma svar: Sitter ingen kliché opp och ner? Har inte Malenkov bytt huvud med avlidne poeten S.? Fanns där inte ett telegram med bud om världens frälsning som jag råkade glömma att läsa? Teaterrecensenten dyker ner, trött, ångrande, undrar: Var jag inte för sträv mot den obskyra författarfirman? Var jag inte för smeksam mot ingenuen? Och sportredaktören: Sparkade jag inte för hårt på AIK:s halvbackar? Men varför fråga, det är ändå för sent. Allt som är sagt är satt och gjutet, och plötsligt – nu – går en skälvning genom huset, rutorna klirrar, golvet darrar och ur källaren tränger ett dovt, ljuvt dån: Pressen har satt i gång. Ett vattenfall av papper försvinner i pressens turbiner, och i dagens första skälvande minut står tre unga män vid korsbandsdisken och njuter av sitt verk, och det är ganska gott. "Fredsduva landar i Laos" – vilken rubrik! "Hennes spel flyter som varm honung" – från vilka änglar fick jag, recensenten, så sköna ord? "AIK:s anfall hoppade som laxar förgäves i Djurgårds-forsen" – inte illa av en enkel bollpoet.

Genom min undersökning i "Barfotapoeten" framgår det att den diktare som alla placerar i centrum av Klarabohemen i varje fall inte använde termen om sig själv. Mycket av det improvisatoriska handlag som i de många skrönorna förknippats med Ferlins tillvaro på Café Cosmopolite, Gangster-Norma och andra träffpunkter i Klara måste av allt att döma avfärdas; han arbetade med texter både länge och väl. Att också de som levde nära honom kunde få intrycket av att en viss strof skapades i stundens ingivelse mitt i denna sällskapliga tillvaro är ett uttryck för att hans talang för skådespeleri var övertygande.

Excentriskt undantag

Det är först i och med den andra diktsamlingen "Barfotabarn" som Ferlin av den litterära kritiken blir behandlad som bohem. Det troliga är att detta sker under intryck av vad som då börjat bli bekant om hans leverne. Vad man absolut säkert vidare vet är att han ett decennium senare bröt upp därifrån och att det beklagades av kretsen kring honom. Men av allt att döma var detta uppbrott nödvändigt med tanke på hans hälsa.

Om nu också den som anses vara centralperson för fenomenet drar sig undan och distanserar sig så kan man onekligen fråga sig vad som blir kvar. Kanske måste man börja med att säkra ett centrum, att övertyga sig själv och andra om att det verkligen finns något som kan kallas för Klarabohemen. För inte kan det väl vara så att man till sist hamnar i de utanförstående borgerlighetens syn på företeelsen och drar ett brett streck över detta och kallar det för oansvarig romantik?

Klarabohemens stora tid är ju samtidigt arbetardiktarnas, och flera av dem har efter att ha sett eller varit med en tid värjt sig och kritiserat detta mera oansvariga sätt att hantera sin begåvning. Ivar Lo-Johansson, den arbetsammaste av dem alla, är kanske också den som är mest eftertrycklig i sitt avståndstagande:

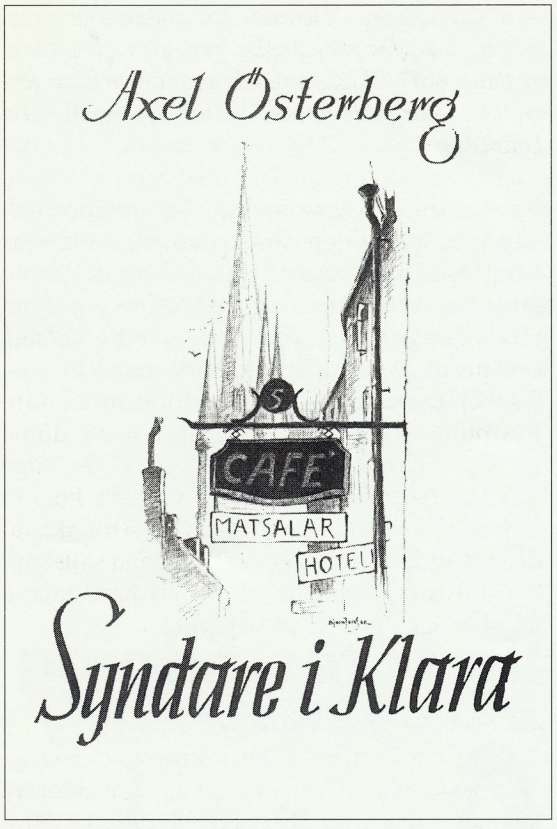

Nils Ferlin hade sitt hov i hälarna på sig vart han gick. Det var inte sällan fråga om geléartade existenser. De samlades på ställen som Café Cosmopolite vid Vasagatan eller på restaurang Pilen vid Bryggargatan. Han var för dem inte bara den berömda skalden utan framför allt bohemen Nr 1. De tiggde sig till att få göra honom små tjänster. De erbjöd sig att låna honom pengar. De erbjöd sig att renskriva hans dikter. I synnerhet ställde de upp för att förmedla ett manus till någon tidning.

Hans beundrare bet sig fast vid honom som löss. De närde sig också intellektuellt på honom likt löss. Ibland försökte han skaka dem av sig, men han accepterade dem trots allt och lät sig bjudas och smickras.

Flocken i Nils Ferlins följe blev med tiden allt större. På den ena sidan utgjordes den av medlemmarna i ett författarproletariat i tillväxt men på den andra var det fråga om enbart parasiter. Inte bara i brackornas ögon utan också inför svansen av bohemer uppfyllde Nils Ferlin kraven på hur en äkta poet skulle vara: mager om bena och en som vakade om nätterna. Han uppfyllde alla deras önskemål. När det gällde nattvakorna nändes ingen nämna att han sov om dagarna. Åtskilliga i hans beundrarskara på krog och i bunkalag kände behovet att genom honom legitimera sin egen oansvarighet.

Föraktet yttrar sig också i beskrivningen av Café Cosmopolite som enligt Ivar Lo befolkas av inbilska existenser "från Seskarö i norr och Löddeköpinge i söder" som låtsas läsa de utländska tidningarna och hoppas få sälja sina medhavda dikter.

Artur Lundkvist hade också ett stort främlingskap inför bohemen. Men beundran för Ferlin fanns där. "Han var äldre än vi, med en främmande prägel av skådespeleri och bohemliv. Men jag var fullt beredd att erkänna honom som excentriskt undantag." Med sin internationella orientering och sitt intresse för nya konstriktningar ville Lundkvist inte gärna bli infångad i varaktiga kretsar. Han värjde sig också mot att bli kallad arbetardiktare. Ändå var han med i Klara av och till och han spelade en viktig roll i det som Klara under en intensiv period också stod för, nämligen för de viktiga debatterna i det syndikalistiska Klara Folkets Hus:

Strider kring den litterära modernismen utkämpades gång på gång i Klara. Vid de flesta tillfällen hörde jag till dem som stod på barrikaderna, engagerad i försvaret för den fria versen och de tidsenliga ämnena. Den blide anarkisten Emil Manus satt i regel ordförande, vänligt road av alla stridigheter, med hakskägget guppande över en klubba som han bestämt aldrig använde. [– – –]

Ett av de stora slagen utlöste Ture Nermans nedgörande kritik av Martinsons andra diktsamling "Nomad". Nerman understöddes av den skamlöst demagogiske Nils Flyg, och mot dessa drivna debattörer gick vi unga heroiskt till attack. Vi hade den starkare övertygelsen och entusiasmen på vår sida, och vi klarade oss bättre än man kunnat vänta. Vi fick rykte om oss att kunna bita ifrån oss och motståndarna blev något mera respektfulla. Harry Martinson deltog själv i uppgörelsen med Nerman, fast en smula ovanför stridsvimlet: han läste främst sina dikter på sitt bevekande sätt och vann därigenom publiken.

Vilhelm Moberg å sin sida vill i all sin beundran för Nils Ferlin snarast rycka honom bort från bohemeriet i Klara:

Under de s.k. Klaraåren fram till 1938 var Nils Ferlin den verkligt fattige skalden, som ifråga om materiella behov levde för dagen. Men ingen skulle obedd lämna honom någon pengahjälp; han var ytterst lättsårad på den punkten. [– – –]

Under Klaratiden omgavs Ferlin av ett stort gäng, där det tyvärr fanns åtskilliga parasiter, som hängde sig på honom överallt och på olika sätt utnyttjade honom. Särskilt sedan han började bli berömd söktes hans sällskap även av verkligt skumma individer, som likt blodiglar sög sig fast vid skalden. Jag frågade honom varför han inte skakade av sig dessa äckel. Han svarade: I princip så att säja anser jag alla människor vara lika stora skurkar.

Och slutsatsen av dessa karakteristiker? Ja, möjligen är det så att man har att räkna med tre olika kretsar i Klara och att man mitt i den idylliska misären ser också en kamp mellan dem utspelad. Här finns inte bara de utanför tiden stående bohemerna med sina mer tidlösa ideal och de verksamma journalisterna som betjänar tidens ideal utan också de som ivrigt spanar efter de nya idéerna och som bara har krogarna och redaktionerna som genomgångslokaler eller som ett utflyktsmål mellan sitt trägna arbetande och sökande efter det nya. Debatterna är deras stora stund.

Forts. följer

En annorlunda Ferlin-föreställning

En ruggig söndagskväll i februari, besökte jag Salong Katakomb på Västmannagatan 56 i Stockholm. Sedan man tagit sig ner för en brant källartrappa, kom man in i en liten foajé med bord och stolar. Där blev jag bjuden på kaffe och trevligt småprat med den övriga publiken innan vi trädde in i salongen och såg Nils Ferlin-föreställningen "O Kommen I Ej Herr Gulliver". Det är en soloföreställning framförd av Affie Andersson med pianisten Kaj Sundblom vid pianot. För ljuset svarar Morten Stokkeland.

Affie Andersson har tagit fasta på Nils Ferlins mörkare sida och byggt upp en föreställning kring ett urval av hans djupa livsgrubblerier. Hon framför bl a "Här kommer ett skepp", "Vi ser en liten lilleputt", "Hypnos", "Genom en vägg" och "Sprattla Pajazzo", för att nämna några ur detta urval. Föreställningen sker dels genom recitation och dels genom sång till pianomusik. Dekoren är enkel men funktionsduglig.

Föreställningen ges kl 19.00 varje söndag under våren 1996 och bästa sättet att ta sig dit är via T-bana eller buss till Odenplan. Biljetterna kostar 80 kr och det är det väl värt för den som vill uppleva en annorlunda Nils Ferlin-föreställning.

ANNIKA LUTTROPP

Här är världens marknadstorg,
kom och låt oss höra,
Har du varor i din korg
till att saluföra?

Har du något medicin
som är bra för själen,
något starkt och ädelt vin
för den trumpne trälen?

Titta hur i slams och flams
kärringarna sitter
med sitt krims och med sitt krams,
bara skräp och glitter!

För den usla kroppen aut
detta krafs man säljer,
min har fått en nypa salt
ur ett par buteljer -

Eljest är jag naken, bror,
tas väl av polisen,
och jag tänker att du tror
jag är under isen..

Men vad rör det dej - till skogs
kan du dra och löpa..
stopp, vad har du i din bor,
kanske kan jag köpa.

Har du något.. nej men åh,
idel solregnsdroppar,
fingerborgar - prydom så
våra fingertoppar!

Glitt och glam och ingen sorg,
gull på svarta naglar!
Mitt på världens marknadstorg
full och glad jag raglar -

Sprättar händerna i knip,
grimagerar värre:
Hats, gott folk, för Johnsson Grip,
tio borgars herre!

Hej, vad var som skramlade,
nej för blanka satan:
nio borgar ramlade
när jag gick i gatan!

- Bravo, bravo, skrek en knöl
när den rullar, skatten.
Värdigt i min vattenpöl
lyfter jag på hatten:

Mången god historia
slutade på baken,
och sic transit gloria
säjer man om saken!

Radiospelen, här exemplifierade med ett manuskript som upptar "Snurrig marknadsvisa", var åtminstone till en del en produkt av den över de olika konstarterna utsträckta arbetsgemenskap som fanns i Klara.

Ferlin auf Deutsch:
Inte bara berlinare utan även ferlinare!

Lied im Volkston

Liebe, ach, kommt, und Liebe, sie geht,
niemand kann drüber was sagen.
Doch dir will ich folgen, wohin mich's auch weht,
in all meinen Lebenstagen.

Mein Herz, es ist dein,
dein Herz, es ist mein,
und niemals verlaß ich es wieder,
Mein Glück, es ist dein,
dein Glück, es ist mein,
ich weine, sinkst weinend du nieder.

Liebe, ach, ist so ganz wunderlich stark,
gar nichts hilft, will sie sich regen.
Rosen erblühn selbst auf steinigster Mark,
wie Sonne auf dunklen Wegen.

Presentation av översättaren med hans egna ord:

Hans-Jürgen Hube, född 1933 i Berlin. Anställd vid stadens universitet som docent för nordisk språk- och litteraturhistoria. Min första avhandling skrev jag om diktaren Ernst Moritz Arndt och hans svenska förbindelser. Jag var gymnasielärare 1957–1966 i Berlin, därefter assistent för nordiska språk i Greifswald. År 1975 blev jag anställd vid Berlins universitet. Jag har översatt ett tjugotal böcker, mest svenska författare, däribland Bellman, Strindberg, Fröding, Ivar Lo-Johansson, Jan Fridegård, dessutom sagor. 1990 blev jag utnämnd av kungen som *Riddare av Nordstjärneorden 1. klass*, en utnämning, som stod i samband med mina aktiviteter med spridandet av svensk kultur i Tyskland, en filmbok om Sverige, en bok om land och folk och annat. Fn håller jag en föreläsning om svensk och nordisk litteraturhistoria vid vårt universitet. Att jag nu försöker översätta Nils Ferlins dikter till tyska – förresten för första gången med undantag av två korta dikter i en tysk antologi – har med Torgny Björk att göra, som ringde och bad mig ta hand om dem. Jag spelar piano, gitarr, dragharmonika och andra instrument och vet alltså, hur versmåttet måste se ut. För mig är Ferlin bredvid Fröding den viktigaste svenske poeten i modern tid.

Mycket prisvärd

Staffan Percy fick 1993 års trubadurpris av Nils Ferlin-Sällskapet. Sällan har någon glatts så mycket som han. Det skulle i så fall ha varit Bo Setterlind, den poet som Percy samarbetade med under så lång tid. Så var Bo Setterlind plötsligt borta, och det tog sin tid för Staffan Percy att bearbeta den sorgen. Men nu har han gjort det och kommer igen med en ny skiva, "Lyssnaren vid havet". Man skulle gissa att han fortfarande gör det i dialog med den bortgångne. Och skulle han inte göra det, skulle den utanförstående gärna säga att han har klarat att visa sig kunna stå på egna ben – just som Bo Setterlind ville ha det naturligtvis.

På sin första skiva sedan 1992 visar Staffan Percy upp sin förmåga att hitta melodier – just som han tidigare gjort i en lång rad av visor med "Drömmens skepp" eller "Än brinner var våg" som några av de mest kända. Och han har också hittat en rad nya texter att sätta toner till. Bo Setterlind finns med på ett spår och det gäller också en mycket tidig Evert Taube. Men därjämte finns en rad andra: Gösta Kullenberg, Laila Press, Hans Nettelbladt, Najda Eriksson, Nils H Thörn, Åke Grandell och inte minst, Bert Westerström, känd som bidragsgivare i *Poste Restante.*

Trots att Staffan Percy den här gången har plockat på så många håll har han förlänat åt det hela en enhetlig ton både innehållsligt – här finns en tro trots allt – och musikaliskt. Det tar sig också det uttrycket att han på ett mycket ovanligt sätt omgett sig med idel levande musikanter, däribland Anders Dahl och Mats Bergström.

Staffan Percy är fortfarande mycket prisvärd.

PER RYDÉN

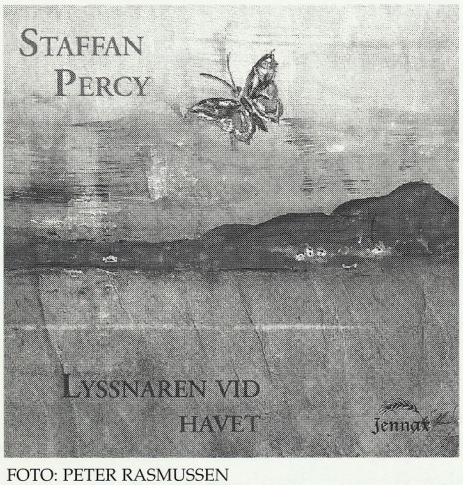

FOTO: PETER RASMUSSEN

Såg du fjärilen flyga förbi,
den sköna med vingar i blått...
Hon sjöng på en melodi,
som från vinden och vågen hon fått.
Målet för hennes färd,
är solens och blommornas värld.
Samma mål vill du nå -
samma längtan har jag -
till himlen den blå
och till ljuset en dag.
Så möts i musik och poesi
en blåvingad fjäril och vi.

"Lyssnaren vid havet" kan beställas från
Jennax, Studentgatan 9, 223 62 Lund. Tel & Fax 046-211 2166

NYA MEDLEMMAR

Agrén, Mona, Linnégatan 31, 114 47 Stockholm
Ahlm, Lilian, Stenhuggarvägen 17, 161 37 Bromma
Andersson, Ann-Sofie, Bagarfruvägen 49, 128 66 Sköndal
Andersson, Bo, Albods väg 11, 193 40 Sigtuna
Carlberg, Berit, Hägerstens allé, 126 55 Hägersten
Ellesson, Siri, Pilgatan 15, 112 23 Stockholm
Enström, Örjan, Karlaplan 12, 115 20 Stockholm
Eriksson, Wanja, Ortvägen 5, 760 49 Kerräng
Ernstson, Bertil, Björkhaga, 574 79 Ramkvilla
Friberg, Mats, Stallvägen 34, Pl 2972, 423 55 Torslanda
Gustavsson, Evert, Linvägen 12, 145 67 Norsborg
Gustavsson, Kerstin, Linvägen 12, 145 67 Norsborg
Göranzon, Bo, Torstensonsgatan 12, 117 33 Stockholm
Hasselqvist, Mats, Skogsfrugränd 10, 161 38 Bromma
Holma, Eila, 980 63 Kangos
Jansson, Eva, Box 82, 763 03 Skebobruk
Karlander, Anna Stina, Sveavägen 119, 113 49 Stockholm
Karlsson, Holger, Vagnsunda 15, 760 18 Yxlan
Karlsson, Jack, Södra Stapeltorgsgatan 14, 802 53 Gävle
Lindberg, Veronica, Dr Widerströmsgatan 31, 129 54 Hägersten
Löfgren, Lena och Lars, Norrboda, 761 93 Norrtälje
Madelind, Johnny, Oxtorgsgatan 12, 553 17 Jönköping
Magnusson, Rolf, S. Klaragatan 4, 653 40 Karlstad
Norrtälje kommun, Bergshamra bibliotek, Box 800, 761 28 Norrtälje
Oberger, Eva, Grev Turegatan 74, 114 38 Stockholm
Roos, Sture och Graca, Pl 2107, 760 10 Bergshamra
Rundcrantz, Birger, Väderkvarnsgatan 30, 753 29 Uppsala
Sundström, Jeja, Sköndalsvägen 108, 128 68 Sköndal
Sydén, Åsa, Artillerigatan 87, 115 30 Stockholm
Thorsell, Lennart, Nordingrågatan 10, 162 29 Vällingby
Walles, Rolf, S:t Malmgatan 13, 193 30 Sigtuna
Wikström, Bror, Riddargatan 6, 114 35 Stockholm
Wikström, Olav, Hökens gata 10, 116 46 Stockholm
Wängelin, Magnus, Stallgatan 12 B, 194 32 Upplands-Väsby
Ågren, Marianne, Själagårdsgatan 6 A, 111 31 Stockholm
Åslund, Margaretha, Arrendevägen 13, 175 46 Järfälla

MEDLEM I NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

blir man genom att sätta in årsavgiften 100:– på postgirokonto 35 21 55-6. Ständigt medlemskap kostar 500:– och varar livet ut. Glöm för all del inte att ange avsändarens namn och adress. En sak till: *Skriv tydligt, tack!*

STÄNDIGA MEDLEMMAR

Ahlqvist, Helfrid
Almström, Ove
Andersson, Evert
Andersson, Gunilla
Andersson, Margith
Axdorph, Margareta
Backman-Bergroth, Elna
Berg, Ingrid
Bergh, Eilert
Berglund, Roger
Bergmark, Lars
Bergström, Sören
Bertilsson, Ronny
Bihl, Björn
Björk, Birgitta
Björk, Torgny
Björkvall, Åke
Boström, Po
Carlsson, Nina
Claeson, Evy
Danielsson, Paul
Ebeling, Elsa
Eklund, Gunnel
Ekström, Agneta
Elfström, Inga-Lisa
Elmers, Carlota
Englund, Tor
Engström, Ove
Enström, Curt
Erixon, Birger
Forsell, Barbro
Forsgren, Lars
Forsman, Kerstin
Forsström, Staffan
Frick, Birgit
Gabrielsson, Bengt
Gustavsson, Evert
Göteborgs universitetsbibliotek
Hagman, Lennart
Hallström, Staffan
Hansson, Ingemar
Hermanson, Lennart
Hjelm, Carin
Hladisch, Bertil
Holmgren, Bengt
Höglind, Gösta
Jacobsson, Gun-Gritt
Johansson, Henrik
Johansson, Torbjörn
Johnsson, Karl-Erik
Jäger, Leif
Jönsson, Elisabeth
Jönsson, Stig
Kalmar stadsbibliotek
Karlsson, Rune
Karlsson, Sören
Kindberg, Birgitta
Knutson, Christer
Larsson, Gunnar
Levin, Else-Marie
Lund, Bo-Vilhelm
Lundberg-Jacobsson, Monica
Lundin, Lena
Luttropp, Annika
Magnusson, Jarl
Malmström, Kerstin
Mattsson, Christina
Mellquist, Britt-Marie
Mellquist, Åke
Neumann, Rudiger
Nilsson, Roland
Nordell, Karin
Nylander, Solveig
Olsson, Anne-Marie
Ransemar, Erik
Roxby, Ulla
Sarvisé, Berit
Schjerva, Peter
Sjödin, Nils
Sjögren, Bo
Skanne, Sten
Solén, Gunnar
Solén, Marianne
Sundström, Jeja
Svensson, Göran
Tengelin, Anders
Thorstensson, Rune
Värmnäs, Ulla
Wahlsten, Anders
Wasell, Gösta
Wejdeby, Margit
Wejdeby, Sture
Westerström, Jenny
Wretman, Gertie
Åström, Mikael

HATTEN AV FÖR OVE!

Belönad tonsättare

Sångaren och kompositören **Ove Engström**, Hässelby, har fått 30 000 kronor av Statens konstnärsnämnd.

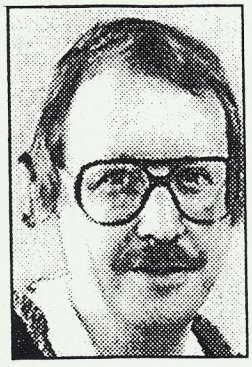

Ove Engström

Det är i sin egenskap av viskompositör Engström belönas på detta sätt. Han har tonsatt flera svenska poeter, bl a Marja Entrich, Nils Ferlin och Bo Setterlind, men också komponerat egna visor, som Akalla By och En vals på Nybroplan.

Hässelbys trubadur behängs med silver

VISA Sångaren och kompositören Ove Engström från Hässelby har av samfundet Visans Vänner i Stockholm tilldelats samfundets hedersstecken i silver. Samma ära har tidigare vederfarits bland andra Olle Adolphson, Sid Jansson, Sven Bertil Taube och Cornelis Vreeswijk.

Den aktiva trubaduren och radiopratarен Engström prisades av samfundet "som en dådkraftig Visans apostel på skilda områden, som vissångare, tonsättare och musiker och även som producent av visor i etermedia och genom tillplattning". (TT)

Att Ove Engström även tilldelats Ferlinska trubadurpriset är väl överflödigt att nämna. Möjligen då att det skedde redan 1986.

FÖR FRIKOSTIGA BIDRAG
till vårt sällskap tackar vi

Ulla Värmnäs,
Gertrud Oskarsson,
Gertie Wretman,
K. G. Lundgren,
Anna Sjöbeck,
Inga och Rolf Walles
med flera!

VAR GOD OBSERVERA

att alla meddelanden om ändringar av namn eller adress inte ska skickas till tryckeriet i Göteborg utan från och med nu direkt till Nils Ferlin-Sällskapets medlemssekreterare:

Annika Luttropp
Surbrunnsgatan 55
113 27 Stockholm
☎ **08-32 99 84**

KALLELSE

Nils Ferlin-Sällskapets medlemmar hälsas varmt välkomna till

ÅRSMÖTE

Fredagen den 31 maj 1996 klockan 19.00

På föredragningslistan står bl a nominering av kandidater till 1996 års Ferlin- och Trubadurpris.

På menyn står kalvstek med gräddsås, buljongkokta grönsaker, färskinlagd gurka, gelé, kokt potatis, smör & bröd, sallad, ett glas vin (med eller utan alkohol), kaffe, petit four.

Pris: 200 kronor. (Utöver ovanstående står ett rikhaltigt urval av allehanda drycker till buds – detta till mycket humana priser.)

Plats: Eriksbergs festvåning, Eriksbergsgatan 17 A.
Buss 54 tar dig till hållplatsen "Ordenstrappan" på Karlavägen.
Gå uppför trappan och ta till vänster på Eriksbergsgatan.
Sikta på den svarta grinden i muren.

Anmälan sker genom inbetalning av 200:– till Ferlin-Sällskapets postgironummer 35 21 55-6 senast den 22 maj 1996 eller per telefon till skattmästare Tor Englund 08-580 174 69

Väl mött till en minnesrik Ferlin-afton i goda poesivänners lag med plats för sceniska överraskningar!

Styrelsen

Poste Restante Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet nr 1, 1996
Ordförande: Jenny Westerström, Studentgatan 9, 223 62 LUND. Tel 046-14 90 37
Skattmästare: Tor Englund, Sunnanvindsgränd 79, 175 38 JÄRFÄLLA. Tel 08-580 174 69
Sällskapets postgirokonto: 35 21 55-6

Redaktör för **Poste Restante:** Alf Olle Anderson, Det Bästa, Box 25, 164 93 KISTA. Tel 08-752 03 60
Tryck: Rundqvists Boktryckeri i Göteborg

ISSN 0345-9519